

Nieuwsbrief voedselbossen Altena september 2022

18 juni is er een bezoek geweest aan het bos dat Perry en Linda de Ronde beheren. Het was erg warm, maar de bomen gaven genoeg verkoeling. Perry en Linda hebben ons gastvrij ontvangen en voor de rondleiding begon een uitleg gegeven over de geschiedenis en het ontstaan van het bos. Het bos van Meeuwen is het eerste particuliere bos na de kaalslag door de ingrijpende ruilverkaveling in de 70-er jaren op het eiland Altena. Het is dus één van de oudste bossen en interessant om van te leren. Na de uitleg zijn we gestart met de rondleiding.

Het oorspronkelijke bos zou gedund worden, maar dit is nooit gedaan. Hierdoor staan er dunne bomen en is er weinig licht. In de zijbeuken is ruimer geplant, hier staan dikke bomen en is veel variatie. De aanplant is vrij willekeurig omdat het bomen zijn die niet geschikt waren voor verkoop van een bekende bomenkweker. Aan de rand van het bos zijn bomen weggehaald, hiervoor in de plaats zijn struikvormers geplant.

Vooraan het perceel staan haagbeuken en er is een poel gegraven, het grond uit de poel is op een berg gegooid, daar groeien nu veel bramen.

Het bos wordt nu gebruikt als honden uitlaatplaats, hiervoor ontvangen Perry en Linda een kleine vergoeding, de hondenpoep wordt opgeruimd en er is dagelijks toezicht in het bos.

Deze winter lopen er voor het eerst varkens rond in het bos. Oorspronkelijk in een gedeelte waar heel veel bramen groeiden, deze zijn voor een deel "opgeruimd" door de varkens, sinds maart lopen de varkens door het hele bos. Ze vermaken zich prima en lopen niet weg (ook al zou dat wel mogelijk zijn).

Tijdens de rondleiding kwamen we ook de dwergschapen tegen, deze lopen op een kleiner gedeelte van het bos. In tegenstelling tot de varkens, eten zij ook de bast van bomen, die moeten dus beschermd worden tegen de schapen. Ook kwam het monitoren van de biodiversiteit aan bod. Omdat er weinig biologen in de groep zitten, is het handig om gebruik te maken van hulpmiddelen. De OBS identify app is zo'n hulpmiddel.

Agenda

- **Zaterdag 24 september 15:00 uur: Bezoek bos Martie Herman en Ron Kervezee,** Middelvaart 5a in Woudrichem. De GPS stuurt je niet helemaal naar de juiste locatie. Als je vanaf de Oudendijk de Middelvaart is het aan je rechter hand, het enige huis met een oranje dak. We starten in/bij de kas.
Ron en Martie wonen bij een oude boomkwekerij die ze in eerste instantie hebben laten verwilderen als speelbos. Sinds een aantal jaar, maken ze het bos steeds begaanbaarder, waardoor het steeds meer een park wordt met veel aandacht voor biodiversiteit en steeds meer eetbare structuren.
Geef je op voor 17 september.
- Basiscursus voedselbossen incl. praktijkdag (Start vanaf 18 oktober 2022)

Gaat via de Brabantse milieufederatie.

- Jubileumexcursie: Fietstocht duurzame akkerbouw in Altena 24 September 2022.
 - Voor meer activiteiten bezoek de site van de BMF!
 - Dutch food week Altena van 8 t/m 15 oktober. Ook voedselbossen Altena is hierbij aanwezig. Heb je oogst over voor promotie, laat het dan weten via voedselbossenaltena@gmail.com
 - 15 oktober, duurzaamheidswandeling over voedselbossen en eiwitten uit planten (in het kader van de Dutch Food Week Altena), op kerkeinde 46.
- Houdt voor de activiteiten van de Dutch Food Week [het programma](#) in de gaten.

Aan de slag

Wat is ons doel?

Tijdens de bijeenkomst bij Linda en Perry de Ronde werd een hele belangrijke vraag gesteld: Wat is het doel van de kopgroep voedselbossen? Vervolgens zijn wij als kopgroep te rade gegaan wat wij willen bereiken en hoe wij dat gaan aanpakken.

Het veranderende klimaat met steeds meer weersextremen, de oorlog in Oekraïne, afname van de biodiversiteit en verduurzaming van de landbouw dwingen ons om met andere ogen naar voedsel te kijken. Hoe kunnen we een duurzaam en lokaal voedselsysteem opzetten dat een goede oplossing biedt voor deze vraagstukken? Wat ons betreft is een voedselbos een van de belangrijkste antwoorden hierop.

Wij hebben dan ook de kopgroep voedselbossen opgericht om inwoners uit Altena te stimuleren om op eigen grond een voedselbos of andere vorm van eetbaar groen aan te leggen. Naast voedselbossen staan wij als kopgroep uiteraard ook open voor andere bosinitiatieven die een belangrijke bijdrage leveren aan de biodiversiteit, zoals Tiny Forests, klimaatbosjes, voedselbosranden en agroforestry.

Doel van de kopgroep voedselbossen Altena is het uitwisselen van de kennis die er is bij de deelnemers.

Wat kunt u van ons verwachten?

- Ieder seizoen verschijnt er een nieuwsbrief met handige informatie, terugblikken op bijeenkomsten/excursies en de agenda. De nieuwsbrief is de ook de plaats waar deelnemers kennis met elkaar kunnen uitwisselen bijvoorbeeld door een ingezonden artikel of oproep. Heeft u veel kennis over een onderwerp of onderzoek gedaan naar een onderdeel dat belangrijk is voor voedselbossen? Laat het ons weten, dan kunnen we dit delen in de nieuwsbrief. Uiteraard zijn oproepen voor een plukdag of uitwisseling van producten ook welkom!
- Met enige regelmaat organiseren wij bijeenkomsten bij deelnemers, maar zijn ook van plan een bestaand voedselbos te bezoeken. Deze bijeenkomsten hebben niet alleen een inspirerende functie, maar bieden ook gelegenheid voor kennisuitwisseling. Deze bijeenkomsten/excursies worden altijd aangekondigd in de nieuwsbrief zodat u niets hoeft te missen.
- Naast het faciliteren van kennisuitwisseling kunnen wij u helpen bij het vinden van vrijwilligers voor hulp bij het onderhouden van uw voedselbos en het oogsten. Denk bijvoorbeeld aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of arbeid in ruil voor een gedeelte van de oogst.

- Vaak is de opbrengst/oogst van een voedselbos groter dan wat de eigenaar, vrijwilligers, familie en buren opeten. Wij kunnen u helpen een afzet te vinden voor deze producten. Denk aan lokale winkels, de voedselbank enzovoorts.
- Tenslotte houden wij u via de nieuwsbrief op de hoogte van initiatieven die worden ontwikkeld in Altena op het gebied van voedselbossen en eetbare structuren. Zo houden wij een overzicht voor u bij van alle initiatieven. Wilt u het overzicht inzien stuur dan een mailtje naar voedselbossenaltena@gmail.com.

Uitgelicht

SAVE SOIL

Patrick t Hart heeft op 19 juni Altena bezocht om aandacht te vragen voor een gezonde bodem. Save Soil is een wereldwijde beweging die als doel heeft aandacht te vragen voor een gezonde bodem.

Zijn 350 km lange fietstocht door de regen langs zijn klasgenoten van de HAS (cursus natuurinclusief boeren) bracht hem in Babyloniënbroek bij de Fam Straver waar hij hartelijk werd ontvangen met koffie en gebak. Er vond een leuk gesprek plaats waarin ook het kennisnetwerk voedselbossen altena onder de aandacht werd gebracht door Wijnand Veth.

Patrick is zelf één van de initiatiefnemers van voedselbos vierhoeven in Roosendaal op een terrein van Brabantwater ca 8 ha. Een groot en mooi project waar bodem, water, en biodiversiteitsverbetering hand in hand gaan. Voedselbossen zijn een goede manier om grond (soil) te herstellen en in conditie te houden voor de toekomst.

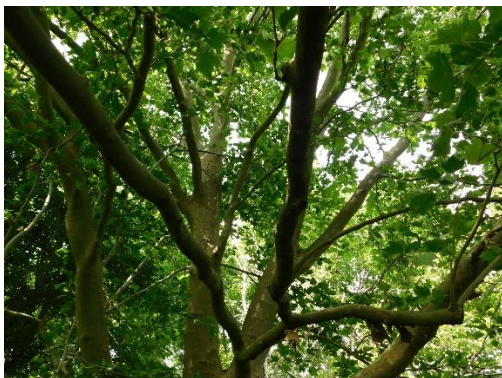
De kopgroep blijft Patrick en zijn projecten volgen en wensen hem daarbij natuurlijk veel succes. Wil je ook meer weten over het voedselbos waar Patrick bij betrokken is, of bij de organisatie save soil? Kijk dan op onderstaande links.

<http://voedselbosvierhoeven.nl/#nieuws>

<https://www.consciousplanet.org/nl>

BOMENBELEIDSPLAN GEMEENTE ALTENA

Binnen de gemeente Altena is een bomenbeleidsplan opgesteld.

De visie die hierin wordt beschreven is: "Altena wil zich verder ontwikkelen tot een groenblauwe oase, met bomen die de ruimte krijgen om tot volle wasdom te komen en optimaal hun functies en waarden kunnen vervullen."

Een aantal gedeeltes kunnen interessant zijn voor particulieren, waaronder paragraaf 3a over het bomenfonds. "In het bomenfonds worden in ieder geval de kapcompensatiegelden gestort. De gemeente zal een eerste storting in het fonds doen ter grootte van 150.000 euro. Het bomenfonds wordt aangewend voor tegemoetkoming in de kosten van onderhoud van bijzonder beschermwaardige bomen van particulieren. Ook het stimuleren van boomaanplant door particulieren kan bekostigd worden uit het

fonds, alsmede ondersteuning onderhoud fruitrassen of initiatieven als tiny forests, pluktuinen en voedselbossen. Voor het bomenfonds kunnen nadere criteria opgesteld worden in het kader van de bomenverordening.”

Verder wil de gemeente zich stimulerend en/of faciliterend zijn voor initiatiefnemers van Tiny Forests en klimaatbossen die bijdragen aan CO₂-vastlegging en het versterken van de biodiversiteit. De bossen kunnen door middel van goed bosbeheer mogelijk ook als productiebossen of als voedselbossen fungeren.

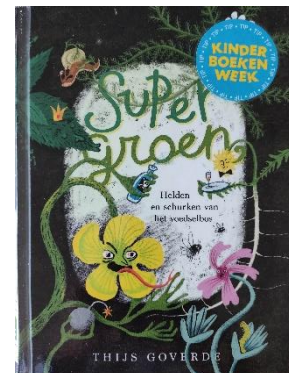
Geïnteresseerd in het volledige bomenbeleidsplan? Klik dan [hier](#)

Tips

- Interessante video's en podcasts en apps
 - [Obsidentify](#)
 - https://www.youtube.com/watch?v=Aqx_hMxZLUw
 - <https://voedseluithetbos.nl/voedselboscast/>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=HbewGdHyqv8>
- Om je te kunnen verdiepen in voedselbossen heeft Martijn Ballemans van PUUR Permacultuur een prachtige onlinecursus opgezet. Speciaal voor de leden van onze groep biedt hij een tijdelijke korting aan waarmee je de cursus kunt kopen. Tot eind september ontvang je 50 euro korting op de aanschaf van de cursus bij het gebruik van kortingscode: [Altenatuur](#)

Deze professioneel opgezette en mooi vormgegeven online cursus geeft je een uitgebreide kijk op voedselbossen. Je wordt meegenomen in de basiskennis waardoor je het voedselbos concept goed gaat begrijpen. Daarnaast krijg je tal van praktische handvatten waarmee je zelf aan de slag kunt gaan. Deze levendige onlinecursus zorgt ervoor dat je op jouw eigen tempo helemaal de voedselbos wereld in kunt duiken.

- Vooruitlopend op de klimaatweek 31 oktober tot 6 november 2022 ben ik (Wijnand Veth) klimaatburgemeester geworden voor Altena. Iedereen die zich bezighoudt met CO₂ besparing of zich inzet voor een duurzamere omgeving kan zichzelf of iemand anders aanmelden. De informatie die je deelt zal gebruikt kunnen worden voor pr doeleinden tijdens de klimaatweek. Meer informatie is te vinden op de [website van het Ministerie van economische zaken en klimaat](#). Als initiatiefnemers voedselbossen Altena vinden we natuurlijk dat er ook aandacht gevraagd mag worden voor voedselbossen in ontwikkeling! Aanmelden kan nog steeds!
- Ook kinderen kunnen kennismaken met voedselbossen, “super groen” van Thijs Goverde is een grappig boek over de belevenissen van Thijs bij het beheren van de Dassenhof.

Delen

Het oogst- en verplantseizoen komt er weer aan. Uit eerdere bijeenkomsten hoorden we dat er regelmatig een overschot is van oogst, maar ook van plantmateriaal. Mocht je hulp nodig hebben bij het oogsten, plantmateriaal in de aanbieding hebben. Of een andere hulpvraag of aanbod. Dan is er op de volgende nieuwsbrief ruimte om dit te plaatsen. Kan het niet wachten tot de volgende nieuwsbrief? Stuur dan een mail naar voedselbossenaltena@gmail.com en dan sturen we je vraag door naar dit netwerk.